

POLGÁR ALAPÍTVÁNY AZ ESÉLYEKÉRT

A POLGÁR ALAPÍTVÁNY AZ ESÉLYEKÉRT SZAKPOLITIKAI JAVASLATA

Dr. Gyurkó Szilvia, gyermekjogi és gyermekvédelmi államtitkár

Dr. Both Emőke, gyermekvédelmi helyettes államtitkár

Vaskuti Gergely, miniszteri biztos

Szociális és Családügyi Minisztérium

Tárgy: Szakpolitikai javaslat – a roma gyerekek halmozott kitettsége a közoktatásban, a gyermekvédelemben és a zárt intézetekben

Tisztelt Államtitkár Asszony!

Tisztelt Helyettes Államtitkár Asszony!

Tisztelt Miniszteri Biztos úr!

A kormány szeptember 12-én bemutatott Gyermekvédelmi jelentése feltárta, hogy a szakellátásba került gyermekeknek csak mintegy negyede-ötöde jut vissza a családjába. Mellékelt javaslatunkkal a jelentés megoldási fejezetének előkészítéséhez szeretnénk hozzájárulni egy olyan szemponttal, amely eddig kevés figyelmet kapott: a roma gyermekek rendszerszintű hátrányos megkülönböztetésével.

A Polgár Alapítvány az Esélyekért (PAE) Gyermekjogi Programja 2024-ben indult, azzal a céllal, hogy monitorozza a közoktatási és gyermekvédelmi rendszert, illetve, hogy feltárja és beavatkozzon azokban az esetben, amikor a roma gyerekeket és családjaikat hátrányos megkülönböztetés éri. Tapasztalatunk szerint ugyanazok a gyermekek – a mélyszegénységben élő roma gyermekek – vannak kitéve az iskolai szegregációnak, a szegénység miatti kiemelésnek és a zárt intézeti bántalmazás kockázatának. Ezért a három területet együtt érdemes kezelni.

Az anyag elején egyoldalas összefoglalót talál öt kiemelt javaslattal, amelyek az Államtitkárság hatáskörébe tartoznak. A további javaslatoknál jelöltük, mely más tárcák érintettek.

Tisztelettel kérünk egy személyes egyeztetést, amelyen bemutatnánk javaslatainkat és terepi tapasztalatainkat.

Tóth Anita

Gyermekjogi Programvezető

Zubek Adrienn

Igazgató

A probléma. A roma gyerekek becslések szerint a szakellátásban élő gyerekek 50–60%-át teszik ki, miközben a teljes gyermeknépességen belüli arányuk 15–20% körüli. A túlreprezentáltság fő oka nem közvetlen etnikai döntés, hanem az, hogy a szegénységből fakadó krízisek a gyakorlatban szülői mulasztásként jelennek meg. Ezt erősíti az iskolai szegregáció és az SNI-túlminősítés. A zárt intézeti bántalmazások ezért aránytalanul nagy mértékben roma gyermekeket érintenek, de ezt ma senki nem méri.

Öt kiemelt kérés az Államtitkárság hatáskörében:

1. A kiemelési okok egységes, központi rögzítése a szakellátásban, külön kategóriával az anyagi, lakhatási és szolgáltatáshiányos okokra.
2. Aggregált, anonimizált, percepción alapuló etnikai adatgyűjtés a szakellátásban, a bíróság által már elfogadott módszertan szerint.
3. Országos módszertani iránymutatás az „együttműködő szülő” fogalmáról, kimondva, hogy a szegénység önerőből meg nem oldott következménye nem együttműködés-hiány.
4. Független, bejelentés nélküli látogatási joggal rendelkező monitoring a zárt és félig zárt intézményekben, civil szakértők bevonásával.
5. Gyermejjogi képviselő elérhetősége a javítóintézetekben élő fiatalok számára is.

A PAE ajánlata. Terepi esetfeltárással, jogi képviselettel, egy országos szegregációs térképpel és a Falakon Túl Munkacsoporttal közös munkával tudjuk támogatni e lépések előkészítését és nyomon követését.

1. A Polgár Alapítvány az Esélyekért és a javaslat háttere

A Polgár Alapítvány az Esélyekért (PAE) 2007-ben jött létre Polgár András kezdeményezésére. Célja a marginalizált csoportok, különösen a romák esélyeinek javítása, a társadalmi egyenlőtlenségek és a diszkrimináció csökkentése. Fejlesztő, érdek- és jogérvényesítő, valamint hálózatszervező tevékenységet folytat.

Gyermekjogi Programunkat 2024 júliusában indítottuk. Terepmunkánk során azt tapasztaltuk, hogy a gyermekvédelmi rendszerbe került roma gyermekekkel és családjaikkal a civil szféra alig foglalkozik, holott a szakellátásban élő gyermekek jelentős része roma. A program közösségszervezésre, érdek- és jogérvényesítésre épít, és a gyermekek, szüleik és közösségeik részvételét erősíti jogaik érvényesítésében.

2026 márciusa óta tagjai vagyunk a Magyar Helsinki Bizottság kezdeményezésére létrejött Falakon Túl Munkacsoportnak (FTM). A munkacsoport 2026. április 8-án tette közzé jelentését, amelyben tizenegy szakértő mutatja be a zárt gyermekvédelmi intézményekben előforduló bántalmazások okait és megelőzésük lépéseit.

Jelen anyag két, eddig külön kezelt területet kapcsol össze: (1) a roma gyermekeket érő rendszerszintű diszkriminációt az oktatásban és a gyermekvédelemben, valamint (2) a zárt intézeti bántalmazást. Álláspontunk szerint a kettő nem választható szét, mert ugyanazok a gyermekek vannak kitéve mindkét kockázatnak, halmozottan.

2. Roma gyermekek a közoktatásban

A roma gyermekek a közoktatásban rendszerszintű hátrányt szenvednek, amelynek négy, egymást erősítő formája van.

Iskolák közötti szegregáció. A lakóhelyi szegregáció miatt a roma családok gyakran olyan településrészekben élnek, ahol az iskolák tanulói összetétele eleve hátrányos. A szabad iskolaválasztás, a rejtett szelekció és a helyi döntések lehetővé teszik, hogy a jobb helyzetű családok elvigyék gyermekeiket ezekből az iskolákból. Így önfenntartó folyamat alakul ki: a roma tanulók alacsony presztízsű, gyengébben finanszírozott iskolákban koncentrálnak.

Iskolán belüli szegregáció. A roma tanulók aránytalanul nagy számban kerülnek felzárkóztató, „gyengébb” vagy gyógypedagógiai osztályokba, illetve a tagozatos (sport-, zenei, nyelvi) osztályok mellett működő nem tagozatos párhuzamos osztályokba. Ez tartós lemaradáshoz és rosszabb mobilitási esélyekhez vezet.

Az SNI-besorolás diszkriminatív gyakorlata. A roma tanulókat aránytalanul gyakran minősítik sajátos nevelési igényűnek. Ennek hátterében nemcsak pedagógiai vagy egészségügyi okok állnak, hanem a szociális helyzet, az előítéletek és a diagnosztikai gyakorlat torzításai is. A következmény korai elkülönítés, gyengébb továbbtanulási esély és későbbi kiszorulás a munkaerőpiacról.

Iskolai bántalmazás. Tapasztalataink szerint a roma gyermekek gyakrabban válnak verbális, lelki vagy fizikai bántalmazás célpontjává, és az iskolák erre gyakran nem reagálnak megfelelően.

Ez nem egyedi esetek összessége, hanem a rendszer beágyazott jellemzője: a roma gyermekek strukturálisan kisebb eséllyel jutnak egyenlő minőségű és biztonságos oktatáshoz. *Érintett tárca: az oktatásért felelős minisztérium.*

3. Roma gyermekek a gyermekvédelemben

A roma gyermekek túltreprezentáltsága a szakellátásban évtizedek óta tudott, és legfőbb mozgatója a szegénység és a gyermekvédelmi beavatkozás összemosódása.

Mekkora a túltreprezentáltság?

Becslések szerint a szakellátásban élő gyermekek 50–60%-a roma, egyes megyékben – például Nógrádban – akár 80%. A teljes gyermeknépességen belül arányuk 15–20% körüli. Az Európai Roma Jogok Központja (ERRC) 2007-es jelentése szerint a vizsgált intézményekben a gyermekek 40%-a roma, további 18%-a félig roma származású volt. Az ERRC 2011-es jelentése megerősítette ezt, és kimutatta, hogy a kiemelési kategóriák mögött gyakran olyan szociális és lakhatási problémák állnak, amelyek kezelésére a gyermekvédelemnek nincs eszköze.

Nem arról van szó, hogy a roma gyermekeket etnikai hovatartozásuk miatt emelnék ki. A rendszer kategóriái, mérlegelési szempontjai és szolgáltatáshiányai azonban a roma családok társadalmi helyzetével összefonódva aránytalanul sújtják őket. Ez a közvetett hátrányos megkülönböztetés kockázata.

A szegénység mint rejtett kiemelési ok

A jogszabály tiltja a gyermek kizárólag anyagi okból történő kiemelését, a gyakorlatban mégis az alacsony jövedelem az egyik legmeghatározóbb tényező. Az alapvető jogok biztosának AJB-2026/2017. számú jelentése szerint a kiemelt gyermekek mintegy 30%-a kizárólag anyagi veszélyeztetettséggel összefüggő okból került ki a családjából. Kutatások szerint ebben a körben a roma gyermekek erősen túltreprezentáltak.

A gyámhatósági határozatokban az anyagi krízis sokszor „elhanyagolásként” vagy felróható szülői magatartásként jelenik meg. A háttérben valójában tartós munkanélküliség, alacsony iskolázottság vagy lakhatási bizonytalanság áll. Így a beavatkozás a család támogatása helyett a szülő magatartásának megítélésére összpontosít, a magasabb státuszú családok valós veszélyeztetettsége pedig gyakran rejtve marad.

Az „együttműködő szülő” bizonytalan fogalma

Gyakran azon múlik, hogy a gyermek a családban maradhat-e vagy hazakerülhet-e, hogy a szülőt együttműködőnek tekintik-e. Az együttműködés tartalma, elvárt formája és következményei azonban sem a szülők, sem sok szakember számára nem egyértelműek. Megítélése nagyrészt a szakember benyomásán múlik.

Ez a szegénységben élő családokat különösen kiszolgáltatottá teszi. Nem világos, mi történik, ha a szülő együttműködik, de a lakhatási vagy anyagi krízist önerőből nem tudja megoldani. A család együttmaradása így attól is függ, hogyan ítélik meg a szülő viselkedését egy olyan helyzetben, amelynek megoldásához nincs érdemi állami eszköz. A szakemberek esetleges előítéletei ezt az értékelést tovább torzíthatják.

Hiányzó szolgáltatások, elmaradó hazagondozás

A kormány 2026. szeptember 12-én bemutatott Gyermekvédelmi jelentése szerint a szakellátásba került gyermekeknek csak mintegy negyede-ötöde kerül vissza a családjába. Ha a család nem kap célzott anyagi, lakhatási, mentális egészségügyi vagy addiktológiai segítséget, a kiemelés okai fennmaradnak. Ilyenkor a családok adományokra, eseti önkormányzati segélyre vagy saját erejükre szorulnak.

Az addiktológiai és pszichiátriai ellátás számos térségben földrajzi, anyagi vagy kapacitásbeli okból gyakorlatilag elérhetetlen a mélyszegénységben élők számára. A túlterhelt alapellátás – forráshiány és szakemberhiány miatt – intenzív családgondozás helyett tűzoltó jelleggel működik. A problémák így eskalálódnak, és hatósági beavatkozáshoz vezetnek. A kiemelés és az elmaradó hazagondozás ezért sokszor nem a szülői alkalmatlanságot, hanem az időben elérhető állami segítség hiányát tükrözi.

Nemzetközi kötelezettségek

Az ENSZ Gyermekjogi Bizottsága Magyarországnak címzett záró észrevételeiben kérte, hogy az ország teljes körűen érvényesítse a kizárólag anyagi okból történő elválasztás tilalmát, és erősítse a roma gyermekeket érő diszkrimináció elleni intézkedéseket a gyermekvédelemben, a lakhatásban, az egészségügyben és az oktatásban.

A kulcskérdés, hogy a rendszer el tudja-e választani a tényleges elhanyagolást a szegénységből, lakhatási bizonytalanságból és szolgáltatáshiányból fakadó helyzetektől. Amíg ez a különbségtétel nem jelenik meg a jogalkalmazásban, a protokollokban és az adatgyűjtésben, fennáll a veszély, hogy a rendszer a szegénységet és a roma származást összemosó előítéleteket intézményi gyakorlattá alakítja.

4. Az etnikai adatok hiánya

A gyermekvédelemben ma nincs olyan rendszeres adatgyűjtés, amely kimutatná, hogy a roma gyermekeket milyen arányban érinti a kiemelés, a szakellátás vagy az elmaradó hazagondozás. Adatok nélkül a közvetett diszkrimináció nem mérhető, nem tervezhető célzott beavatkozások, és nem ellenőrizhető, hogy az intézkedések csökkentik-e az egyenlőtlenséget.

Az állam pozitív kötelezettsége. Az Emberi Jogok Európai Bírósága a *Horváth és Kiss kontra Magyarország* ügyben (11146/11. sz. kérelem, 104. §) kimondta: ha egy jog olyan csoportot érint, amely korábban strukturális diszkriminációt szenvedett el, a hiányosságok kezelése pozitív intézkedéseket igényel. Ez a logika a gyermekvédelemre is érvényes. Ha a roma gyermekek évtizedek óta túlreprezentáltak a szakellátásban, az államnak vizsgálnia kell, mely döntési pontokon keletkezik a torzítás.

Az adatgyűjtésnek nincs jogi akadály. A Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.214/2020/10. számú jogerős ítéletében a roma gyermekek indokolatlan fogyatékosná minősítése miatt percepción alapuló etnikai adatgyűjtésre kötelezte az oktatásért felelős minisztériumot. Az ítélet szerint az ilyen adatkezelés nemzetközi szerződés végrehajtásához szükséges és arányos, így megfelelő jogalapot talál az Infotv. 5. § (2) bekezdés b) pontjában. A módszertan alapja a kisebbségi és az adatvédelmi biztos 2007-es közös jelentése, amely meghatározza, milyen szempontok alapján tételezhető fel valakiről, hogy mások romának tekintik. Diszkriminációs helyzetben ugyanis nem a vallott identitás, hanem a külső észlelés számít.

Garanciák. A cél nem egyéni nyilvántartás vagy megbélyegzés. Aggregált, anonimizált vagy álnevesített, célhoz kötött adatgyűjtésre van szükség, amely kizárólag a rendszerszintű mintázatok feltárását, a szolgáltatástervezést és az antidiszkriminációs kötelezettségek ellenőrzését szolgálja.

Az ellentmondás szembetűnő: az oktatásban már léteznek a roma tanulók arányát becsülő gyakorlatok, a gyermekvédelemben viszont még aggregált elemzési adat sincs. A nem mért egyenlőtlenség attól nem lesz kisebb; az adathiány a beavatkozásképtelenséget konzerválja és gyengíti az elszámoltathatóságot.

5. Zárt intézeti bántalmazás és halmozott kitétség

A zárt intézetekben feltárt bántalmazások a túlreprezentáltság miatt nem etnikailag semleges jelenségek: a sértettek között a roma gyermekek aránya statisztikailag jóval nagyobb, mint a gyermeknépességben.

Az elmúlt időszakban több, korábban évekig rejtve maradt súlyos ügy vált ismertté. A Szőlő utcai Budapesti Javítóintézetben dolgozók, köztük vezetők, hosszú időn át követtek el fizikai és szexuális bántalmazást. Visszaélések derültek ki a bicskei gyermekotthonban, a szolnoki befogadó otthonban és a kalocsai speciális gyermekotthonban is. Az előző kormány ezekre nem átfogó szakmai beavatkozással, hanem átgondolatlan átszervezéssel és – a Falakon Túl Munkacsoport értékelése szerint – áldozathibáztatással reagált.

A munkacsoport jelentése maga is megállapítja: bár célzott adatgyűjtés nincs, megalapozottan feltételezhető, hogy a szakellátásban, így a zárt intézetekben bántalmazást elszenvedett gyermekek jelentős része roma.

A halmozott kitétség láncolata. Egy mélyszegénységben élő roma gyermek egymást erősítő kockázatoknak van kitéve:

1. Nagyobb eséllyel kerül szegregált, alulfinanszírozott iskolába, vagy minősítik indokolatlanul SNI-snek.
2. Nagyobb eséllyel kerül az alapellátás látókörébe családja szegénysége, nem valós veszélyeztetettség miatt.
3. A tűzoltó jellegű alapellátás miatt ügye nagyobb eséllyel jut el a kiemelésig.
4. A szakellátásban nagyobb eséllyel kerül zárt vagy félig zárt intézménybe, ahol a bántalmazás kockázata magasabb.
5. Ha bántalmazás éri, a gyenge jelzési és jogorvoslati rendszer miatt nagyobb eséllyel marad védelem és jóvátétel nélkül.

Ezért a diszkrimináció elleni fellépést és a zárt intézeti bántalmazás megelőzését együtt, egymásra tekintettel kell kezelni.

6. Javaslatok

Az alábbi javaslatok a PAE Gyermekjogi Programjának céljait és a Falakon Túl Munkacsoport szakmai ajánlásait ötvözik, kiemelve azokat a pontokat, amelyek a roma gyermekek szempontjából különösen sürgetőek.

Azonnali, rövid távú lépések

1. A kiemelési okok egységes rögzítése a szakellátásban. Az alapellátásban rögzítik a veszélyeztetettség okát, így ott ismert, hány gyermek veszélyeztetett anyagi okból. A szakellátásban viszont a kiemelési okokról nincs egységes adatgyűjtés: a gyámhatósági nyilvántartási lapokon szerepelnek, de nem kerülnek központi adatbázisba, és a KSH sem gyűjti őket. Javasoljuk egységes kiemelési kategóriák bevezetését és az adatok központi rögzítését.

2. Az anyagi, lakhatási és szolgáltatáshiányos okok külön kategóriaként való rögzítése. Külön és egyértelműen kell jelölni azokat az eseteket, amikor a család problémája anyagi deprivációból, lakhatási bizonytalanságból, közüzemi tartozásból vagy szolgáltatáshiányból fakad. Így elkerülhető, hogy a szegénységből eredő krízis „elhanyagolásként”, „együtműködés hiányaként” vagy „felróható szülői magatartásként” jelenjen meg.

3. Etnikai adatgyűjtés indítása a szakellátásban. Meg kell kezdeni a szakellátásban és a zárt, félig zárt intézményekben élő gyermekek etnikai megoszlásának vizsgálatát. Az adatgyűjtés legyen aggregált, anonimizált, percepción alapuló és adatvédelmi garanciákkal védett, és ne egyéni nyilvántartásra, hanem a rendszerszintű mintázatok feltárására szolgáljon.

4. Az anyagi okból veszélyeztetett gyermekek útjának elemzése. Azonnali adatlekérdezés szükséges arról, hogy az alapellátásban anyagi okból veszélyeztetettként nyilvántartott gyermekek közül hányan kerülnek később szakellátásba, milyen indokkal, mennyi idő alatt és milyen területi különbségekkel. Ez megmutatja, hol vezet az alapellátási támogatás hiánya kiemeléshez.

5. Módszertani iránymutatás az „együtműködő szülő” fogalmáról. Rövid, országosan alkalmazandó iránymutatás kell arról, milyen konkrét magatartás várható el a szülőtől, és mit jelent az együtműködés. Rögzítenie kell, hogy ha a család önerőből nem tudja megoldani az anyagi vagy lakhatási krízist, az önmagában nem minősül együtműködés-hiánynak.

6. A szociális okú kiemelések felülvizsgálata. Felülvizsgálati protokollt kell kidolgozni a folyamatban lévő hatósági ügyekben a szociális helyzeten alapuló, indokolatlan kiemelések feltárására.

7. Független monitoring a zárt intézményekben. Mielőbb fel kell állítani egy bejelentés nélküli látogatási joggal rendelkező, független monitoring-mechanizmust a zárt és félig zárt gyermekvédelmi intézmények számára, civil szakértők – például a Falakon Túl Munkacsoport tagjai – bevonásával.

8. Gyermekjogi képviselő a javítóintézetekben. Érdemben növelni kell a gyermekjogi képviselők létszámát, és biztosítani kell, hogy a javítóintézetekben élő fiatalok is elérjék őket; ez ma nem biztosított.

9. Szegregációs térképezés. Támogatni kell az etnikai alapú, jogellenes óvodai és iskolai elkülönítést feltáró térképezést, és meg kell kezdeni az egyeztetést az állami és egyházi fenntartókkal, a PAE és partnerei (pl. az Együttnevelés Szövetség) bevonásával.

Középtávú intézkedések

10. Az SNI-besorolás felülvizsgálata. Független szakértői felülvizsgálati eljárást kell kialakítani a vélhetően félredignosztizált roma gyermekek esetében.

11. A bántalmazási jelzések független kivizsgálása. Felül kell vizsgálni a jelzőrendszer és a bántalmazási esetek kezelésének módszertani útmutatóját, hogy a jelzéseket ne az érintett intézmény fenntartója, hanem tőle független szerv vizsgálja ki.

12. Kötelező antidiszkriminációs és traumatudatos képzés. A gyermekvédelemben és a köznevelésben dolgozó valamennyi szakember számára kötelezővé kell tenni, rendszeres szupervízióval, civil és független szakértők bevonásával.

13. A gyermekvédelmi dolgozók bérének és megbecsülésének rendezése. Ez egyszerre enyhíti a szakemberhiányt és segíti a bántalmazás megelőzését.

Hosszú távú, rendszerszintű reformok

14. A szegénység miatti kiemelés tényleges tilalma. A jogszabályokat úgy kell módosítani, hogy a gyermek kiemelése se közvetlenül, se közvetve ne alapulhasson kizárólag a család anyagi helyzetén, lakhatási szegénységén vagy szolgáltatáshiányon. A szabályozásnak világosan el kell választania a tényleges elhanyagolást a strukturális hátrányokból fakadó helyzetektől.

15. Családmegtartó minimumszolgáltatások minden járásban. Jogszabályban kell meghatározni, milyen szolgáltatásoknak kell minden járásban elérhetőnek lenniük: családok átmeneti otthona, intenzív családgondozás, lakhatási kríziskezelés, adósságkezelés, mentális egészségügyi és addiktológiai segítség, jogi segítségnyújtás és gyermekjogi képviselő.

16. A hazagondozás megerősítése. A hazagondozást önálló szakpolitikai prioritássá kell tenni. Meg kell határozni a hazagondozási tervek kötelező tartalmát, a családoknak járó minimális támogatásokat, a lakhatási és anyagi akadályok kezelésének eszközeit, valamint a mérhető indikátorokat.

17. Finanszírozás a családmegtartás elsődlegessége alapján. A finanszírozási ösztönzőknek a családban maradást, a megelőzést és a hazagondozást kell támogatniuk. A forráselosztásnak figyelembe kell vennie a területi szegénységi mutatókat, a lakhatási krízisek gyakoriságát és a szakellátásba kerülés helyi mintázatait.

18. Az adat- és monitoringrendszer jogszabályi rögzítése. Jogszabályban kell rögzíteni az adatgyűjtés célját, módszerét, adatvédelmi garanciáit, az aggregált etnikai és szociális adatok kezelését, a nyilvános jelentéstételt, valamint azt, hogy az eredmények milyen beavatkozási kötelezettséget keletkeztetnek.

19. Esélyegyenlőségi fókuszú monitoring. Független monitoringmechanizmus kell, amely rendszeresen vizsgálja a roma gyermekek szakellátásbeli arányát, az anyagi okú veszélyeztetettség és a kiemelés kapcsolatát, a területi különbségeket, a zárt intézményekben élő gyermekek helyzetét és a hazagondozás esélyeit, és erről nyilvános jelentést készít.

20. Önálló gyermekjogi ombudsman. Független gyermekjogi ombudsmani vagy azzal egyenértékű intézményt kell létrehozni, amely rendszeresen beszámol az Országgyűlésnek a zárt intézményekben tapasztalt jogsértésekről és azok etnikai megoszlásáról.

21. Deszegregációs jogszabály-módosítás. Jogszabály-módosítási javaslatot kell kidolgozni a rendszerszintű deszegregáció előmozdítására, a PAE és partnerei szakmai közreműködésével.

22. A gyermekvédelem és az antidiszkriminációs politika összekapcsolása. A gyermekvédelmi, a roma integrációs, a lakhatási, a deszegregációs és az antidiszkriminációs stratégiát összehangoltan kell kezelni. Enélkül a gyermekvédelem önmagában nem tudja megszüntetni a roma gyermekek aránytalan szakellátásba kerülésének okait.

7. A PAE hozzájárulása:

A gyermekvédelem iránti megnövekedett figyelem lehetőséget teremt egy átfogó reformra, amely a roma gyermekeket érő diszkriminációt is kezeli. A PAE Gyermekjogi Programja ehhez közösségsszervezéssel, esetfeltárással, jogi képvisellel és kutatási együtműködéssel járul hozzá, a Falakon Túl Munkacsoporttal, a Gyermekjogi Civil Koalícióval és más partnerekkel közösen.

A PAE Gyermekjogi Programjának 2026–2028-as operatív terve több olyan tevékenységet tartalmaz, amely közvetlenül kapcsolódik az Államtikárság munkájához.

Folyamatosan gyűjtjük a roma családokat érő aránytalan hatósági gyermekvédelmi beavatkozások eseteit, és jogi képvisellet biztosítunk az érintetteknek. A Falakon Túl Munkacsoporttal együtműködve, terveink szerint, részt veszünk a zárt intézeti bántalmazások feltárásában és a bántalmazott fiatalok jogi képviselletében.

Ezek az adatok és esetek közvetlenül alátámaszthatják az Államtikárság döntés-előkészítő munkáját, különösen a Gyermekvédelmi jelentés megoldási fejezetét.

Hivatkozások

- Szociális és Családügyi Minisztérium: Gyermekvédelmi jelentés, 2026. szeptember 12. ([Telex-tudósítás](#))
- Falakon Túl Munkacsoport (Magyar Helsinki Bizottság): jelentés a zárt intézeti gyermekbántalmazásokról, 2026. április 8.
- Alapvető Jogok Biztosa: AJB-2026/2017. számú jelentés az anyagi okú kiemelésekről.
- European Roma Rights Centre: Fenntartott érdektelenség – Roma gyermekek a magyar gyermekvédelmi rendszerben, 2007.
- European Roma Rights Centre: Életfogytiglan – Roma gyermekek a magyar gyermekvédelmi rendszerben, 2011.
- ENSZ Gyermekjogi Bizottsága: záró észrevételek Magyarországról CRC/C/HUN/CO/6, 2020. március 3.
- EJEB: Horváth és Kiss kontra Magyarország, 11146/11. sz. kérelem, 2013.
- Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.214/2020/10.
- Kisebbségi és adatvédelmi biztos közös jelentése az etnikai adatok kezeléséről, 2007.